

գամ առաւօտեան ու իրիկուան վեցին , ու կէս օրը՝ ճարտարագործ արուեստով մը՝ Նրեշտի Կէառն զանգակին ձայնը կը լսուի : Ինչ ատենը Բստուածածին իր խցիկէն դուրս սրահը կ'ելլէ ու աղօթարան մը կ'երթայ աղօթք ընելու համար . ան միջոցին աշտարակներուն մէկէն հրեշտակ մը վար կ'իջնայ , թեւերը կը շարժէ ու կ'երթայ սուրբ Բստուածածնայ մօտ կը կենայ , կը ծռւի առջևը ու կարծես որ իրեն այն հրաշալի ողջունատրութիւնը կ'աւետաւորէ : Սուրբ Բստուածածին կը խռովի , կը դողայ , ու յայտնի կ'երևնայ իրեն երկիւղալից զգացմունքը : Բստուածածինը կ'ըլլայ Նրեշտի առջի իրեք զարնուածքին . ու ետքը հրեշտակը աշտարակը կ'երթայ , ու նորէն երկու անգամ ալ նոյն շարժմունքները և նոյն ողջունատրութիւնը կը կատարուի :

Բստուածածին հրաշալի ձեռակերտին բանուածքը ոչինչ ընդհատ զարմանալի է հնարագործութենէն , ու բոլորն ալ նոյն գեղացիին ձեռագործն է : Ինչիւնեքն ումանք փայտէ են , ումանք ալ պղինձէ :

Խեղճ գեղացին ցորեկը իր արտը կ'աշխատէր , ու գիշերը կանթեղի մը տխուր լուսով իր ցորեննոցին մէկ անկիւնը քաշուած մեծ համբերութեամբ իր ժամացոյցը կը շինէր : Հազար դժուարութիւն դէմն ելած՝ ամենուն ալ յաղթեր է իր երկայնմութեամբ . դժուարութիւնները ոչ իր համբերութիւնը և ոչ իր արիւնքութիւնը յոգնեցուցին :

Բայտիսի գեղացին այն ընտիր մարդկանց կարգը կը սեպուի որ գիտութիւնները ու արուեստները կը գուշակեն առանց սորված ըլլալու : Օարմանալին աս է որ Վիւսոն չէ թէ միայն ամենայն բան ինք շինած է , հապա նաև անոնք շինելու համար հարկաւոր գործիքներն ալ իր ձեռագործն են . անանկ որ միանգամայն աստղծագործ է , ճախարակագործ ու ժամագործ . և այնպէս կատարեալ է իր ձեռագործը որ

ինչ և իցէ մեծածախ դահլիճներու ազնուագոյն զարդը կրնայ ըլլալ :

Իմէն օր գնացող գնացողի են այսպիսի հրաշալի արուեստաւոր ու ձեռագործ տեսնալու :

— ԳԵՂԱՐՈՒԹԻՒՆ —

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՃԱՓՈՆԱՅԻՔ հոգեփոխութեան ազնունքն ընդունելով՝ չորքոտանեաց միջին ուտեր և մասնաւոր ինամբ մը ունին շանց վրայ , անոր համար բոլոր քաղաքներն ու գեղերը շներով լեցուն են : Եւ պատմեն թէ իրենց մէկ ինքնակալը շնիկ համաստեղութեան տակ ծնած ըլլալով մասնաւոր ինամբ ունեցաւ շանց վրայ , ու հրաման հանեց որ իւրաքանչիւր թաղ այսչափ թուով շուն պահէ . անոր համար ամէն փողոց մանր տնակներ շներեցին անոնց , և ով որ շուն մը սպաննէր՝ մահ էր պատիժը : Իսկ երբ որ շուն մը կը սատկէր՝ պարտքիւն էին դին շալկել ինչուան լեռան մը ծայրը տանիլ ու հոն թաղել : ()ը մը մարդուն մէկը շան մը սատակը տանելու ատեն յոգնած՝ սկսաւ թաղաւորին ծննդեան օրը նգովել և իրեն անխելք հրամանը վար զարնել . հոն իր ընկերը կեղծ բարկութեամբ մը ասոր վրայ կը փրթի ու կ'ըսէ , մանաւանդ թէ պէտք է աստուածներուն շնորհակալ ըլլալ որ մեր ինքնակալին ծնունդը շնիկ համաստեղութեան տակ հանդիպցուցին . հապա թէ որ ձի՝ համաստեղութեան տակ հանդիպցընէին՝ այսօր ինչ պիտի ընէիր :

1 Ճափոնացւոց համաստեղութեան մէկն ալ ձին է , վասն զի այսպէս կը համբէն . Մուկն , Յուլ , Վագր , Եսպաստակ , Վիշապ , Օձ , Ձի , Խոյ , Կապիկ , Աքաղաղ , Էուն , Խոզ :